

kommer ud igen. Og sådan forstod jeg ministeren . . .

Anden næstformand (Henning Grove):
Den røde lampe lyser.

Keld Albrechtsen (EL):
Tak for vejledningen, hr. formand.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):
Jeg vil sige til ministeren, at jeg ville have været meget overrasket, hvis ministeren var kommet med et lovforslag, som gik uden for ministerens ressortområde.

Og så vil jeg tilføje, at jeg ikke var så ambitiøs, så jeg havde forestillet mig fem lovforslag. Jeg havde såmænd været tilfreds med to lovforslag. Det synes jeg blot jeg skal sige til præciseringsring. Så når jeg er så beskeden, og ministeren var så imødekommende, så forudsiger jeg, at det bliver sidste gang, at vi får fem forskellige elementer bragt i ét lovforslag.

(Kort bemærkning).

By- og boligministeren (Jytte Andersen):
Jeg vil godt sige til hr. Jens Hald Madsen omkring det dér med, at folk skal være klienter, før man kan hjælpe dem, at det synes jeg simpelt hen er en forkert socialpolitik. Jeg synes, det ville være meget bedre at skabe nogle fysiske rammer og nogle sociale rammer om folks liv. De bor jo i deres boliger, de bor i deres nærmiljø, som gør, at de ikke får sociale problemer, så man senere skal hjælpe dem. Så det er forebyggende socialpolitik, det er by- og boligpolitik.

Jeg vil godt sige, at det er det rene nonsens at sige, at det er hasard, rent nonsens, og det er misbrug af nationalbankdirektørens udtalelser – jeg har ikke selv hørt dem, jeg har fået dem refereret – som alene har været en appel og en løftet pegefingertil de mange private, som omkonverterer uden helt at tænke over, at der naturligvis er en mindre risiko ved det, men som ligger lidt under for nogle af de meget aggressive og meget pågående pengeinstitutter og realkreditinstitutter, som næsten ikke kan se, at der er bare en lille friværdis i folks huse, før der skal omkonverteres og pumpes ud i nyt privatforbrug. Og den del af nationalbankdirektørens løftede pegefingertil mig. Men det er slet, slet ikke det, der er tale om her. Absolut ikke.

Men så har jeg konstateret, at Venstre siger, at byfornyelse skal foregå på markedsvilkår. Det synes jeg faktisk er et meget vigtigt statement. Byfornyelse skal foregå på markedsvilkår. Der er ganske, ganske mange små håndværkere, Håndværksrådet, små selvstændige, som meget gerne ville have, vi satte byfornysesammen endnu mere op, end vi har gjort nu. Men jeg kan altså konstatere, at det er Venstres synspunkt. Tak for det.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):
Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 132: Forslag til lov om ændring af retsafgiftsloven og pasloven. (Forhøjelse af afgiften for borgerlige domssager og af betalingen for udstedelse af pas til voksne.

Af justitsministeren (Frank Jensen).
(Fremsat 3/12 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

Disse forhøjelser af afgifter på civile domssager og på betalingen for pas har unægtelig haft en finurlig tur i den borgerlige politiske karrusel.

De blev fremlagt af justitsministeren, bragt i forslag af ham under politiforhandlingerne for at de partier, som ville indgå i et politiforlig, også kunne leve op til at finansiere dette forlig inden for Justitsministeriets budget. Men det modsatte Venstre sig med næb og klør, for at sige det mildt.

Politiforliget skulle finansieres med besparelser. Ergo fandt man så en besparelse andetsteds til at dække udgifterne til politiforliget. Men

dermed opstod der jo en manko i statsbudgettet, som dækkes ind af de her foreslåede afgiftsforhøjelser.

Man skal vistnok være Venstreløve for at fatte visdommen i dette og for med oprejst pande at hævde, at man ikke har lod og del i afgiftsforhøjelsen.

Når det er sagt, skal det også siges, at når der skal findes afgiftsforhøjelser til at dække nye initiativer, er det et fornuftigt sted, man har valgt. Afgiftsforhøjelsen friholder de små civile sager, og hvad angår pas, vil en forhøjelse på 200 kr. pr. voksenpas, som skal betales én gang hvert 10. år ved pasfornyelse, næppe vælte nogen af pinden.

Socialdemokratiet kan støtte dette lovforslag, samtidig med at vi glæder os over det indgåede politiforlig.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jamen jeg vil da ikke skuffe fru Dorte Bennedsen. Det er rigtigt, at Venstre er imod dette lovforslag. Vi synes, der er meget lidt perspektiv i, at man skal finansiere nødvendige udgifter i det offentlige med skatter og afgifter, og at det er så vanskeligt overhovedet at få en diskussion om besparelser med regeringen. Så vi er altså imod dette forslag.

Til gengæld er vi ironisk sagt lidt imponerede af, at det er lykkedes justitsministeren i et så ordløst lovforslag, der fylder så lidt, alligevel at indføre så mange gebyrkategorier for betaling af pas og beskrive dem på en sådan måde, at det er komplet uforståeligt for almindelige mennesker, hvilke grupper de forskellige gebyrstørrelser vedrører. Jeg kunne godt tænke mig, at justitsministeren selv var i stand til her fra Folketingets talerstol at oversætte, hvem det egentlig er, der skal betale 360 kr., og hvornår, og hvem det egentlig er, der skal betale 600 kr., og hvornår, men det tror jeg ikke ministeren kan.

Helge Adam Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti ønsker ikke højere skatter og afgifter. Vi ønsker, at nye initiativer eller ønskede forbedringer inden for den offentlige sektor finansieres ved besparelser eller omprioriteringer, og derfor siger vi nej til dette forslag om en øget retsafgift og et ekstra gebyr for pas.

Til slut skal jeg sige, at jeg mener, der er en enkelt fejl i bemærkningerne til lovforslaget, idet det af bemærkningerne på side 3 fremgår,

at man skønner, at de øgede retsafgifter delvis skal betales af erhvervslivet, og det mener jeg er et rigtigt skøn. Men når man så ser i skemaet lige nedenunder, står der omhyggeligt, at forslaget ingen negative konsekvenser af økonomisk art har for erhvervslivet. Der er ingen sammenhæng her, men det er en teknisk fejl, og det ændrer ikke på, at vi ikke kan stemme for dette lovforslag.

Vi stemmer imod forslaget.

Aage Frandsen (SF):

I politik er det jo sådan, at hvis man gerne vil have gennemført noget, som koster penge, må man også sørge for, at der er en finansiering af det, og man kan sige, at i den sidste måneds tid har der været mange øvelser i retning af at finde ud af, hvem der ville bidrage med hvad, hvis de gerne ville have nogle bestemte ting gennemført.

Der var nogle partier, som absolut gerne ville være med i en aftale om politiet, og det er da i øvrigt helt i orden og helt legitimt. Men ikke engang en ekstra betaling for pas og en højere retsafgift kunne de være med til. Nu bliver det altså sådan, at Venstre og De Konservative bliver fri for at stemme for forslaget her, og det håber jeg da de har det godt med. Jeg håber også, de har det lige så godt med, at de ved, at der var en anden finansieringskilde, der blev anvendt samtidig.

Det er jo somme tider, man har det sådan i politik, at man i hvert fald er ren på den måde, at man ikke stemmer for det, man ikke kan lide; men til gengæld ved man, at andre alligevel gennemfører det, man ikke kan lide, og sådan vil det være i dette tilfælde.

Det er så sådan, at vi stemmer for forslaget her, ligesom vi stemmer for en række andre indtægter til det offentlige, men også for nogle besparelser, og det gør vi ud fra den betragtning, at der er en række ting, som vi gerne vil have opfyldt i forbindelse med finansloven.

Jeg kan sige, at den ændring, som er foretaget i forhold til det første udkast, er, at børn ikke er omfattet af takstforhøjelsen med hensyn til pas, og det synes vi er godt. Vi er ikke interesserede i, at det indtægtsforslag skulle opretholdes, med den smule indtægter, det ville give.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg er fuldstændig enig med SF's ordfører i, at hvis man vil have noget, skal man også finan-

siere det. Så meget desto mere undrer det mig, at man fra SF's side accepterede at gå bort fra, at de ting skulle finansiere det politiforlig, man var en del af, og derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge SF's ordfører: Hvad var årsagen til, at man opgav at stille krav om, at de ting skulle finansiere politiforliget, og i stedet accepterede noget, som jeg aldrig har opfattet som SF's politik, nemlig at politiforliget bl.a. skal finansieres ved hjælp af højere bøder?

Det vil sige, at hr. Aage Frandsen nu sammen med hr. Helge Adam Møller og andre gode folk skal rende rundt ude i den danske befolkning og sige: For guds skyld, overhold ikke loven, for så kan politiforliget ikke finansieres!

Hvad er grunden til, at man frafaldt det oprindelige forhandlingsresultat?

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Nu var det ikke noget færdigt resultat, men det kunne vi eventuelt have fundet ud af sammen, hr. Søren Søndergaard og regeringen og SF. Jeg ved det ikke, men dertil kom vi ikke.

Så vil jeg også godt sige uden omsvøb: Det var da ikke vores idé, at man skulle frafalde den form for finansiering, det var overhovedet ikke vores idé. Det var andres idé, det var regeringens idé, og det står vist helt klart, tror jeg, at det var regeringen, der ønskede en anden form for finansiering, men alligevel opretholdt den indtægt, som dette lovforslag er udtryk for.

Så til hr. Søren Søndergaards bemærkning om stigningen i bøder i forhold til finansieringen: Det, der er tale om her, er, at vi kan konstatere, at i det omfang Rigspolitichefen sørger for, at bøderne stiger – og det er hans opgave alene, det har vi overhovedet intet med at gøre – vil der være indtægter, og i det omfang det ikke sker, er der en manglende indtægt, og så er der en ikkefinansiering, i det omfang der ikke kommer flere penge i bødekasen. Sådan er det og det er under ingen omstændigheder sådan, at Folketinget ved denne ...

Anden næstformand (Henning Grove):

Den røde lampe lyser. Vi kører strengt i aften; der er mange lovforslag.

Hr. Søren Søndergaard for den sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Grunden til, at der ikke blev lavet noget resultat med Enhedslisten, var bl.a., at vi ikke blev inviteret til forhandlingerne, og det er jo svært at forhandle, når man ikke er til stede. Men lad det nu det ligge.

Det interessante i denne sammenhæng er, at vi jo bare kan konstatere, at SF altså, hvis kriminaliteten falder, sammen med Venstre og De Konservative har lavet et ufinansieret politiforlig; det er det, man har gjort. Hvis kriminaliteten falder, er det et ufinansieret politiforlig, og det vil sige, at de herrer må arbejde for, at kriminaliteten holdes på det aktuelle niveau, eller i hvert fald arbejde for, at det bødebeløb kommer ind. For vi kan ikke have, at den danske befolkning er lovlydig. Så er der nemlig ikke penge til politiet.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

En enkelt bemærkning til hr. Søren Søndergaard ...

Anden næstformand (Henning Grove):

Nej, for ordføreren er hr. Aage Frandsen – så ingen bemærkning!

Hr. Aage Frandsen.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Til hr. Søren Søndergaard: Det er ikke mig, der inviterer til forhandlinger, men hvis hr. Søren Søndergaard gerne ville have været med til forhandlingerne, tror jeg godt, han kunne have givet et praj et sted og sagt: Jeg vil gerne være med til forhandlingerne. Så tror jeg også hr. Søren Søndergaard var blevet inviteret til forhandlingerne.

Og hvis pengene ikke kommer ind i denne forbindelse, må vi sørge for, at pengene kommer ind på anden vis. Det er klart, at der ingen sammenhæng er mellem, at bøderne stiger, og at vi ønsker en finansiering – undtagen måske på den måde, at man kan konstatere, at hvis der kommer flere penge i kassen, er der en finansiering, men kommer der ikke flere penge i kassen, må pengene findes et andet sted, og det er vi til enhver tid villige til.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Egil Møller som ordfører.

Egil Møller (DF):

Da vores normale ordfører på området, hr. Peter Skaarup, ikke har mulighed for at være til stede, skal jeg på hans vegne fremføre følgende:

For at der ikke skal være nogen som helst tvivl: Dansk Folkeparti kan naturligvis ikke støtte dette lovforslag. For at få finansloven på plads er det set med Dansk Folkepartis øjne fuldstændig uacceptabelt, at borgerne, pensionisterne, erhvervslivet, ja alle i det danske samfund, må holde for med højere skatter og afgifter. At hæve retsafgifterne betyder store ekstraomkostninger for de borgere og virksomheder m.fl., der nu skal betale 2 pct. mod tidligere 1 pct. af den del af sagsværdierne, der ligger over 6.000 kr. i civile sager. Det giver lige 100 mio. kr. i ministerens slukne statskasse.

Derudover ryger der ekstra 200 kr. til anskaffelse af pas, dvs. en forhøjelse fra 400 kr. til 600 kr. Men folkepensionisters pasgebyr skal af en eller anden grund stige med forholdsvis langt mere – fra 150 til 350 kr., hvilket er en stor byrde for en folkepensionists økonomi – uden at der samtidig sker nogen som helst kompensation.

Afgiftsforhøjelserne skulle oprindeligt være med til at finansiere politiforliget. Venstre og De Konservative ønskede ikke, at de skulle finansiere politiforliget, men i stedet finansierer de nu en anden del af regeringens finanslovsforlig med venstrefløj. Hermed er Venstre og De Konservatives forsikringer om, at politiforliget ikke indebærer skattestigninger, gjort totalt til grin.

Enhver kan se, at finansminister Mogens Lykketoft har jongleret lidt med tallene, så skatterne og afgifterne med dette og andre forslag stadig forhøjes, men blot finansierer en anden del af finanslovs puslespillet. SF's finansordførers, hr. Jes Lundes, udlægning af sagen over for Ritzaus Bureau, var faktisk meget rammenende. Her sagde han:

»Finansieringen er blevet på en anden måde end tidligere, fordi der er flyttet rundt på nogle brikker, men det synes jeg da er meget kreativt, for nettoresultatet er det samme.«

Som Venstres ordfører, fru Birthe Rønn Hornbech, selv har erkendt, indeholder politiforliget i dag kun en lille udvidelse af politistyrken, og når den indirekte finansiering reelt bibeholdes med et ekstra gebyr for pas på 200 kr. og den forhøjede retsafgift, er det ikke meget, Venstre og De Konservative har opnået i

retning af færre og mindre skatter. Derfor burde de naturligvis hellere have holdt fingrene væk fra aftalen.

Desværre har Venstre og De Konservative med forliget givet regeringen vetoret på politiets område langt ind over næste folketingsvalg, og det er ikke særlig betryggende, må man sige. Til gengæld har man indirekte medvirket til højere skatter. Ja, taget ved næsen er man blevet.

Sonja Albrink (CD):

Jeg skal kort på CD's vegne tilkendegive, at vi kan støtte det foreliggende lovforslag. Vi er utrolig glade for, at vi fik det flotte politiforlig hjem, og vi vil gerne være med til at finansiere det, og derfor støtter vi også det foreliggende forslag.

Elisabeth Arnold (RV):

Det politiforlig, som blev indgået i 1995 for en 4-årig periode, udløber med dette årsskifte, og der har rejst sig røster fra flere partier om, at der i et kommende politiforlig skulle være flere politifolk, at der skulle være mere udstyr og bedre udstyr, og at der i det hele taget skulle være en stærkere indsats for at opklare kriminalitet. Men det har været beskæmmende at observere, at de partier, der har råbt højest om flere ressourcer til politiet, har været absolut modvillige til at skaffe finansieringen for disse øgede midler.

Disse to afgiftsforslag, om en retsafgift og om pasloven, er en del af politiforliget – nå nej, det må jeg forresten ikke sige; det er ikke en del af politiforliget, men det er nogle afgifter, som skaffer nogle penge i kassen, som nogle af os finder velkomne, fordi vi derved skaffer en del af den finansiering, som er nødvendig for at skaffe de ekstra midler, politiforliget medfører.

Jeg synes, der er grund til at takke de partier, der har været med til at bidrage til denne finansiering, og det vil selvfølgelig i første omgang sige SF og CD, som har været regeringen en stor hjælp i arbejdet for at få disse afgifter igenem.

Det Radikale Venstre har ingen betænkeligheder ved at indføre disse afgiftsforhøjelser, som vi synes er ganske beskedne, og som dårligt kan betyde ret meget i en almindelig families økonomi. Der er derfor tilslutning til en hurtig udvalgsbehandling og til gennemførelse af disse forslag.

Søren Søndergaard (EL):

Ja, det er jo rigtigt, som det er blevet sagt, at de her afgifter og brugerbetalingen var noget, der kom frem i forbindelse med forhandlingerne om politiforliget, hvor det var ultimativt fra V og K, at de ikke måtte være med til at finansiere politiet.

Så kom jo den lykkelige situation, at der kom et flertal uden om V og K. Det beskriver hr. Anders Fogh Rasmussen ganske godt i det nye blad *Magasinet Liberal*, hvor han skriver:

»I en anspændt fase af forhandlingerne var vi nødt til at sige nej til at medvirke til et politiforlig. Årsagen var, at Mogens Lykketoft stædigt insisterede på at betale regningen for et bedre politi med øgede skatter og afgifter.«

Venstre og De Konservative var altså ude.

Men så skete der det, at da Venstre og De Konservative lige var gået, blev de øvrige partier åbenbart grebet af en eller anden form for bondeanger, og så opgav de fuldstændig det dér med, at de, der bruger pengene, også skal være med til at skaffe dem. Så fandt de lige pludselig en anden finansieringskilde, og den finansieringskilde er altså en finansieringskilde, som Venstre og De Konservative bedre kan lide. Det er den, der bygger på, at der skal være en vis mængde kriminalitet i samfundet, for er der ikke kriminalitet i samfundet, så er der ikke penge til at finansiere politiet. Det fremgår klart af finansloven.

Så kunne man forestille sig, at de besparelser her så var ude. Men lige pludselig optræder de igen et andet sted på finansloven, hvor Venstre og De Konservative – det skal indrømmes – ikke er med. Og hvor optræder de så? Ja, de optræder under afsnittet om aftalen om Måltidens Hus, børn m.v. Det er dér, man lægger penge på pas – undtagen for børn – og det er så dér, man laver de højere retsafgifter.

Fra Enhedslistens side har vi altså det princip, at vi godt vil være med til at skaffe penge til de udgifter, som vi ønsker at afholde. Vi ønsker faktisk ikke at afholde nogen udgifter uden også at være med til at skaffe pengene. På den anden side har vi det altså også sådan, at vi ikke føler nogen forpligtelse til at skaffe penge til hvad som helst. Derfor kunne vi sådan set ikke drømme om at stemme for det her forslag.

Faktisk er det vores principielle opfattelse, at pas i et moderne samfund burde være gratis. Hvad er baggrunden for, at man ikke skulle have et pas gratis? Hvad med et sygesikringsbevis? Skal vi ikke også begynde at tage beta-

ling for et sygesikringsbevis, så folk skal betale en eller anden afgift for at få et sygesikringsbevis? Det synes vi ikke. Vi synes, et pas er til for, at man kan komme uden for landets grænser, og det burde være en del af det at være statsborger i Danmark, og det burde sådan set være gratis.

Så vi kan ikke støtte lovforslaget.

Jann Sjørnsen (KRF):

Kristeligt Folkeparti kan heller ikke støtte dette lovforslag om retsafgifter og pasafgifter. Det er jo en af de finansieringskilder, som var på bordet under de politiforhandlinger, som allerede har været omtalt en del gange her under debatten, også en finansieringskilde, som vi fra Kristeligt Folkepartis side sådan set var villig til at diskutere, ikke bare i forhold til et eventuelt politiforlig, men også i forhold til den samlede finanslovaftale.

Det fik vi som bekendt ikke lov til. Regeringen holdt fast på, at finansloven skulle hakkes op i stumper og stykker og man skulle se de enkelte delområder for sig og også deres finansiering for sig. Dermed kunne Kristeligt Folkeparti ikke deltage i de videre forhandlinger om et politiforlig.

Vi finder egentlig, at det er en kritisabel måde at forhandle finanslov på overhovedet, at regeringen fra starten totalt nægter at se på den samlede finansiering af finansloven i en sammenhæng, og at man i den forbindelse blot beder de enkelte partier om at finansiere delområde for delområde. Vi mener ikke, at det er det, der giver mening med hensyn til at diskutere en finanslov og vedtage den ved en tredjebehandling, for dér gælder det jo den samlede finansiering og ikke, hvordan de enkelte områder finansieres som sådan.

Jeg synes også, at det, der allerede har været berørt her i debatten, vedrørende den kreativitet, som er blevet udfoldet i slutfasen af forhandlingerne om politiforliget, i virkeligheden udstiller konsekvenserne af en sådan forhandlingsstrategi fra regeringens side. Det bliver jo bare, at man rykker lidt rundt på cigarkasserne, så det samlede hele passer, i hvert fald set fra finansministerens side, men hvor de enkelte partier så i virkeligheden efter Kristeligt Folkepartis opfattelse bliver gidsler i regeringens overordnede spil uden den egentlige indflydelse på, hvordan den samlede finansiering ser ud, selv om man indirekte såvel som direkte bidrager til den.

Kristeligt Folkeparti kan ikke støtte det foreliggende lovforslag.

Tom Behnke (FRI):

Lad mig indledningsvis komme med en kommentar til hr. Søren Søndergaard, som var meget bekymret for, hvordan man nu ville finansiere politiforliget, hvis det var sådan, at kriminaliteten faldt, når man nu havde baseret det på, at det skulle være højere bødetakster.

Jeg kan godt se, at der er noget principielt i det, hr. Søren Søndergaard siger, men jeg deler ikke bekymringen, tværtimod. Det ville dog være skønt, hvis kriminaliteten faldt her i landet; det ville endda være skønt, hvis kriminaliteten faldt så meget, at vi ikke havde behov for så meget politi, som der er behov for i øjeblikket. Det ville dog være skønt!

Så den bekymring deler jeg ikke. Tværtimod håber jeg da, at vi kan se det i møde, og det ville da være alle tiders, specielt hvis det er sådan, at det her forlig kunne være medvirkende til, at kriminaliteten falder; så vil jeg juble langt mere, end jeg gør i forvejen.

Tilbage til det konkrete lovforslag, som jo er en del af det:

Det er delt op i to elementer. Det ene er, at retsafgifterne skal fordobles, altså en stigning på 100 pct. Det er vi i Frihed 2000 absolut ikke indstillede på. Det synes vi er en rigtig dårlig idé. Vi mener, at det niveau, der er i øjeblikket, er rimeligt, og dér bør det blive.

Så er der spørgsmålet om at forhøje betalingen for pas:

Se, jeg kan huske, da vi kørte den store gebyrsag, hvor der endda også var store retssager om, hvorvidt det overhovedet var lovligt, at staten opkrævede så høje betalinger for pas, kørekort, nummerplader osv. osv., og hvor det jo viste sig, at det ikke var lovligt. Men i stedet for at sige: Så må vi indrette priserne efter, hvad det rent faktisk koster at udstede disse ting, gik man i stedet fra regeringens side med et flertal i Folketinget ind og sagde: Så lovfæster vi prisniveauet dér, hvor det nu engang er.

Dertil sagde jeg: Når man først én gang har skrevet det ind i en lov, så er det helt sikkert, at den dag der mangler penge, så bliver det en af de skruer, man kommer til at skrue på for at skaffe endnu flere penge.

Alle bedyrede dengang – og det her er ikke tilbage for 100 år siden, det er såmænd ikke andet end et par år tilbage – alle bedyrede: Nej, nej, dér, hvor man havde lagt niveauet, ville det

blive. Der kunne højst blive tale om en pris- og lønfremskrivning af beløbene.

Men allerede nu ser vi så, at lige så snart regeringen får en ny skatteskrue, et nyt sted, man kan hente penge hjem, så gør man, lige så snart man mangler penge, det, at i stedet for at finde nogle besparelser skruer man på alle de skruer, som man overhovedet kan komme til at skrue på. Det er ikke fair.

Det er ikke fair, fordi vi jo nu kan se, at der er nogle, der kommer til at betale langt mere for at få pas. Det mener vi for det første er urimeligt.

Det andet er, at det stadig stigende skattetryk bliver sløret ved, at man fordeler det ud på en hel masse små konti, så vi ikke kan se, hvor meget det egentlig er, vi betaler i skatter og afgifter her i landet.

Det tredje, der er galt med det her, er jo så, at man går ind og laver en differentiering mellem 65-årige og 67-årige, alt efter om man er født før eller efter en bestemt dato tilbage i 1939. Det betyder, at i de næste 7 år vil myndighederne, når der kommer nogle og gerne vil have et nyt pas, ikke alene spørge, hvor gamle de er, men også, hvornår er de født, for alt efter, om man nu er født før eller efter skæringsdatoen, er det afgørende for, hvor meget man skal betale for sit pas.

Det holder overhovedet ikke. Det er bøv! og det er bureaukrati. Hvis man overhovedet vil lave det her, så sæt dog en skillelinje og sig: Sådan, fra den dato er det dem, der er over den alder, og så færdig!

Men det vil man altså ikke. Det her skal ikke bare være, at man sætter afgifterne op, det skal også være en forøgelse af bureaukratiet. Vi fra Frihed 2000 kan under ingen omstændigheder støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg forstår godt, at politibetjent hr. Tom Behnke ikke synes, det er noget problem, hvis kriminaliteten falder. Det er der jo sådan set næppe nogen der gør. Men det er jo især ikke et problem for politiet, fordi man lige har fået en 4-årig politiaftale, som sikrer et fast mandskab, uanset hvordan kriminaliteten udvikler sig. Og vi kan jo også konstatere, at det var derfor, champagnepropperne sprang rundt omkring på politistationerne, da man havde fået det her i hus: 2,4 milliarder flere kroner og 500 stillinger. Det var jo et godt resultat, og det var man jo meget tilfreds med.

Pointen er bare, at det er ufinansieret. Det bygger på, at der skal være en vis mængde kriminalitet, og man er meget ked af det, hvis den kriminalitet forsvinder, for så er man ikke i stand til at finansiere det politiforlig.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg vil gerne gøre hr. Søren Søndergaard opmærksom på, at man normalt ikke inddrager folketingsmedlemmernes private erhverv i taler her fra talerstolen.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg vil gerne starte med at takke det flertal, der i dag har tilkendegivet at kunne stemme for lovforslaget, der bidrager til at finansiere den samlede finanslov. Hvor pengene er kommet fra, når de først er kommet ned i finansministerens kasse, tror jeg ikke der er så mange der går op i.

Men der er i hvert fald i finanslovaftalen tilvejebragt en finansiering, der gør det muligt at lave et godt politiforlig, og det har stort set alle partier jo erklæret sig ganske tilfredse med, måske lige med undtagelse af Enhedslisten, men ellers har alle partier, også de partier, der har tænkt sig at stemme imod den her del af finansieringen, erklæret sig ganske godt tilfredse med indholdet af politiforliget. Selv hr. Sjursen fra Kristeligt Folkeparti har jo indtil flere gange, også offentligt, erklæret sig ganske godt tilfreds med indholdet i det forlig, som blev forhandlet hos mig i Justitsministeriet.

Så nu er der altså også tilvejebragt en finansiering af den samlede finanslov, der gør, at vi kan bevare den stabilitet, der er i dansk økonomi, og som er med til at skabe grundlaget for den tryghed, som borgerne har så meget brug for at vi politikere er med til at skabe for de samlede finansielle forhold i vores land, og den stabilitet, der også skal være i de offentlige finanser.

Det er regeringens bestræbelser, når vi laver forbedringer på en række områder i den offentlige service, at vi så også sikrer finansieringen. Og jeg glæder mig over, at der er et flertal, der har den ansvarsfulde tilgang til det at være med i politik, at man ikke bare er med til at bruge penge og så løber fra regningen, men også er med til finansieringen.

Men samlet set er der en finansiell dækning for det politiforlig, vi har indgået, også selv om hr. Søren Søndergaard er stærkt optaget af den forhøjelse, der er indbudgetteret på en budget-

reguleringskonto på finansloven med hensyn til bødeniveaueu.

Det er jo sådan, at de 50 mio. kr. ud af de 100 mio. kr., som står på den budgetreguleringskonto, er tilvejebragt ved, at regeringen også efter den 1. april mener, der skal gennemføres et trafikikkerhedsinitiativ. Om det skal være den elektroniske hastighedskontrol, som vi nu har kørt forsøg med i seks områder af landet, eller det skal være andre initiativer for at begrænse hastigheden, er ikke fastlagt. Det vil der blive forhandlinger om i foråret.

Den anden del af de 100 mio. kr., nemlig de andre 50 mio. kr., tilvejebringes, når Rigsadvokaten har gennemført sit arbejde, som han blev sat til for længst, også inden vi overhovedet forhandlede politiforlig, nemlig at se på, om man kunne lave en mere enkel form for bødestraf med hensyn til færdselsområdet. Og Rigsadvokaten vil gå videre, hvor det drejer sig om hele politivedtægtsområdet, et arbejde, som jeg selv har påskønnet at Rigsadvokaten går i gang med.

Hvorvidt de indtægter kommer ind, er jo et skøn, men regeringen har en tro på, at også den del af finansieringen vil komme ind i finansministerens kasse. Hr. Søren Søndergaard kan jo så mene, at det er penge, man ikke skulle have haft, og det er jeg enig med hr. Søren Søndergaard i, men realiteten er, at det er penge, som forventelig også vil komme i kassen.

Men tak for tilslutningen! Det lover godt for en hurtig udvalgsbehandling.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg må indrømme, at jeg ikke helt forstår justitsministerens måde at fremstille tingene på. Var det ikke sådan, at i forhandlingerne var det lige præcis fra borgerligt hold, vi fik fremlagt den idé at finansiere politiforliget ved hjælp af kriminalitet? Var det ikke sådan? Og var det ikke sådan, at lige præcis justitsministeren gentagne gange tog afstand fra den tankegang? Eller er det mig, der har misforstået noget?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg er enig med hr. Søren Søndergaard i, at man ikke skal tænke fiskalt, når det drejer sig om det sanktionsniveau, som en bødestraf jo er i forhold til kriminalitet.

Det er sådan set heller ikke det, vi har gjort. Og det er heller ikke sådan, at vi har taget lovgivningsmæssige initiativer i konsekvens af, at

vi har indgået en politiaftale, hvor vi jo ganske rigtigt i finansieringen opererer med en budgetreguleringskonto på 100 mio. kr. Det har vi ikke. Men vi har sagt, at de 50 mio. kr., som forventeligt også vil komme ind efter den 1. april i forbindelse med bødeniveauet på færdselssikkerhedsområdet, på hastighedskontrolområdet, vil vi godt indregne som et bidrag til finansieringen. Og vi har også sagt, at det arbejde, som foregår hos Rigsadvokaten, forventeligt også vil give et provenu.

Hvor meget det giver, ved vi ikke, men vi har en forventning om, at det samlet vil give 100 mio. kr. Derfor står det på en budgetreguleringskonto, og så er det den normale praksis, når det er et indtægtskøn, som er behæftet med en vis usikkerhed, at det fremgår af en budgetreguleringskonto. Det er den normale finanslovteknik, vi benytter os af.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 129: Forslag til lov om ændring af lov om støtte til voksenuddannelse. (Målretning af voksenuddannelsesstøtte).

Af undervisningsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsat 3/12 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lotte Bundsgaard (S):

I Socialdemokratiet mener vi, at dygtighed, viden og kompetence er afgørende for en fortsat udvikling af det danske velfærdssamfund. En

bedre uddannelsesindsats er ikke blot nøglen til, at det enkelte menneske kan få større tryk-
hed, udviklingsmuligheder og magt over egen tilværelse, fundamentalt for det danske velfærdssamfund er også, at vi gennem investeringer i uddannelse og aktiv arbejdsmarkedspolitik sikrer et højt beskæftigelsesniveau, og vel at mærke en høj beskæftigelse, som kan bære en høj løn.

Derfor har vi brugt stor energi på, at den kommende ændring af voksen- og efteruddannelsessystemet opprioriterer de kortest uddannede, så de, der har problemer med at læse og skrive, lærer at læse og skrive, og så de, der ingen uddannelse har, kan tage en uddannelse, der giver reel kompetence, som de kan bruge på arbejdsmarkedet.

I den delaftale om voksen- og efteruddannelsesreformen i finanslov år 2000, som er indgået med en del af de partier, der er i det her Folketing, fremhæves det bl.a., at det er et mål, at flere voksne, der i dag mangler grundlæggende læse- og regnefærdigheder, får disse kundskaber, at der sikres og udvikles relevant uddannelse med anerkendt kompetence til kortuddannede, og at omdrejningspunktet skal være en langt mere struktureret og målrettet indsats inden for de ikke direkte erhvervsrettede tilbud til de kortuddannede, end tilfældet er i dag.

For at kunne gennemføre de mål, der opstilles i aftalen om en voksen- og efteruddannelsesreform, mener vi i Socialdemokratiet at der skal sættes ind på mange fronter. Vi mener, det er afgørende, at man sætter en indsats ind over for læse- og stavesvage voksne. Vi mener, at flere voksne skal have en erhvervsuddannelse, både ved, at der tilføres flere penge til voksenlærlinge, og ved, at der oprettes et meritssystem, hvor voksne ved hjælp af arbejds erfaringer og kurser kan nå op på erhvervsuddannelsesniveau. Vi mener også, at det offentlige i første række skal betale til uddannelser, der giver kompetence.

Det lovforslag, vi her skal behandle, lægger op til, at voksenuddannelsesstøtten skal målrettes til uddannelser, der er studie- og erhvervskompetencegivende, samt målrettes mod de voksne, som har problemer med at læse, skrive og regne.

En tilsvarende forenkling af målretningen har fundet sted på uddannelsesorlovsområdet, der var en udmøntning af arbejdsmarkedsreform III, som vi indgik med finanslov 1999.